

Vijf staarten, bijna één klank ★ ★ ★

Achttien woorden die op het einde bijna hetzelfde klinken en toch vijf keer anders geschreven worden.

De klank die niets verradt

Spreek **bodem**, **monnik**, **hindernis**, **avond** en **motor** uit en luister alleen naar het einde. Je hoort telkens een vage, doffe klank, en niet welke letters er staan.

- In zo'n laatste lettergreep ligt de klemtoon nooit. Je mond slikt de klinker half in.
- Er bestaan vijf vaste groepen: -em, -ik, -is, -ond en -or. Welke het is, hoor je niet.
- Groeperen helpt wel. Wie de groepen kent, hoeft veel minder los te onthouden.

bodem

monnik

hindernis

avond

motor

bezem

havik

vonnis

tractor

bliksem

perzik

vuilnis

gisteravond

professor

adem

leeuwerik

kennis

monitor

- 1 Verdeel de achttien woorden over de vijf kolommen. Schrijf boven elke kolom zelf het stukje dat je er telkens achter schrijft.

-...	-...	-...	-...	-...

- 2 Eén kolom blijft bijna leeg. Welke is dat? Zoek er zelf nog woorden bij en schrijf op wat je opvalt aan de woorden die je vindt.

- 3 Lees de woorden van één volle kolom hardop na elkaar. Verandert er iets aan de klank als je van kolom wisselt? Schrijf op wat dat betekent voor wie deze woorden wil leren.

Waar verlengen wél helpt ★ ★ ★

Bij twee van de vijf groepen verradt een langer woord het antwoord.

Een woord langer maken is een proef

Bij **hond** helpt verlengen: honden verradt de d. Bij deze vijf groepen werkt die proef maar bij een deel van de woorden. Jij zoekt uit bij welke.

- Maak van elk woord het meervoud en luister naar de lettergreep die eerst dof klonk.
- Verandert er niets aan die klank, dan is verlengen nutteloos en moet je het woord kennen.
- Hoor je plots wél een duidelijke klank of letter, dan heb je een proef in handen.

1 Maak elk woord langer en luister opnieuw naar het einde.

woord	langer gemaakt	hoor je nu meer dan eerst?
bodem		
motor		
avond		
monnik		
hindernis		

2 Bij twee groepen helpt verlengen wel degelijk. Welke twee, en wat hoor je er precies bij? Schrijf de proef op als een regel die ook werkt bij een woord dat hier niet staat.

3 Deze vijf woorden horen in geen van de vijf groepen thuis, hoewel ze op dezelfde letters eindigen. Leg per woord uit waarom niet. Spreek ze eerst hardop uit.

woord	waarom hoort het er niet bij?
de tor	
de grond	
het gemis	
de prik	
de stem	

De trekker van mijn oom ★★☆☆

Negen stukjes zijn uit de tekst gevallen. Zet ze terug.

Lees eerst de hele zin

Een los stukje kan je niet kiezen. Lees telkens de hele zin, bepaal welk woord er moet staan en zet het pas dan in de juiste groep.

Zaterdag op het veld

Elke zaterdagav _____ rijdt mijn oom met zijn oude trekker naar het veld achter de kerk. De mot _____ maakt meer lawaai dan de rest van de tract _____ samen. Op de bod _____ van de aanhangwagen ligt altijd een bez _____, want er waait van alles in.

Vorige week zat er een hav _____ op de paal aan de ingang. Hij keek naar ons alsof wij de hindern _____ waren, en niet omgekeerd. Mijn oom zette de mot _____ af. Pas toen hoorde ik zijn ad _____ en de wind.

- 1 Vul de negen stukjes aan in de tekst hierboven.
- 2 Schrijf de negen ingevulde woorden op en zet er telkens bij tot welke groep ze horen. Eén woord komt twee keer voor: schrijf het maar één keer op.

.....

.....

- 3 Schrijf nu zelf een stukje van minstens zes zinnen over een plaats die jij goed kent. Gebruik er minstens zeven woorden in uit de vijf groepen, en onderstreep ze. Je mag woorden van blad 7 gebruiken, maar minstens twee moet je zelf bedenken.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....